

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า

เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า

เรียงร้อยถ้อยความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. พุดอธิบายลักษณะโวหารที่ใช้ในงานเขียนได้ถูกต้อง

๒. เขียนบรรยายหรือพรรณนาเรื่องราว/เหตุการณ์
โดยเลือกใช้โวหารได้ถูกต้อง

๓. บอกประโยชน์ของการใช้โวหารในการสร้างสรรค์
งานประพันธ์

กิจกรรม

Game Money Drop

(วางเงินให้ถูกฝั่งปั๋งแน่)

กิจกรรม

Game Money Drop

กระดานเกม

กิจกรรม Game Money Drop

“ในเรื่องน้ำเรามองว่าประเทศไทยมีน้ำเยอะแยะ
เราไม่เคยคิดประหยัต์ว่าจะใช้น้ำคุ้มค่าที่สุดอย่างไร
เช่น น้ำที่เหลือจากการซักล้างเราก็ควรจะเอาไป
รดน้ำต้นไม้ ความประหยัต์เป็นจุดหนึ่งของการ
ลดความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้”

กิจกรรม Game Money Drop

สารกโหวหาร

เทศนาโหวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“ในเรื่องน้ำเรามองว่าประเทศไทยมีน้ำเยอะแยะ
เราไม่เคยคิดประหยัต์ว่าจะใช้น้ำคุ้มค่าที่สุดอย่างไร
เช่น น้ำที่เหลือจากการซักล้างเราก็ควรจะเอาไป
รดน้ำต้นไม้ ความประหยัต์เป็นจุดหนึ่งของการ
ลดความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้”

สารกโหวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“ชีวิตคนเรานั้น เปรียบเสมือนดั่งดอกไม้
ที่ต้องผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านทั้งสุขและทุกข์”

กิจกรรม Game Money Drop

บรรยายโวหาร

อุปมาโวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“ชีวิตคนเรานั้น เปรียบเสมือนดั่งดอกไม้
ที่ต้องผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านทั้งสุขและทุกข์”

อุปมาโวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา การปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจ ไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้วไม่มีทางที่จะมีชีวิต เจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ”

กิจกรรม Game Money Drop

ทดสอบอาหาร

อุปมาอาหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา การปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจ ไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้วไม่มีทางที่จะมีชีวิต เจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ”

เทคนิคواهر

กิจกรรม Game Money Drop

“ป้ายชื่อของบ้านหนังสือ ทำสีสดใสและตัวหนังสือสีขาวสะอาดเข้ากับประตูรั้วบ้านที่มีรูปหนังสือเรียงรายงดงามตระการตายิ่งนัก”

กิจกรรม Game Money Drop

บรรยายไวยาหาร

พรรณนาไวยาหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“ป้ายชื่อของบ้านหนังสือ ทำสีสดใสและตัวหนังสือสีขาวสะอาดเข้ากับประตูรั้วบ้านที่มีรูปหนังสือเรียงรายงดงามตระการตายิ่งนัก”

พรรณนาโวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“เข้านี้อากาศสดใส แสงแดดส่องลงมาอย่างอบอุ่น
ท้องฟ้าเป็นสีฟ้าใส ไร้เมฆฝน ผู้คนต่างออกมารับอากาศ
ยามเช้าอย่างร่าเริง”

กิจกรรม Game Money Drop

พรรณนาโวหาร

บรรยายโวหาร

กิจกรรม Game Money Drop

“เข้านี้อากาศสดใส แสงแดดส่องลงมาอย่างอบอุ่น
ท้องฟ้าเป็นสีฟ้าใส ไร้เมฆฝน ผู้คนต่างออกมารับอากาศ
ยามเช้าอย่างร่าเริง”

บรรยายโวหาร

กิจกรรม

เรียงร้อยเรื่องราว ไวหรร

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน
๒. ให้นักเรียนเรียบเรียงข้อความแต่ละส่วนให้ถูกต้อง
๓. ให้นักเรียนบอกประเภทโวหารของข้อความแต่ละส่วน
(มีจำนวน ๒ เรื่อง)

บทอ่านกิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร

เรื่อง นิทานดาวลูกไก่

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นิทานดาวลูกไก่

วันหนึ่งมีพระภิกษุรูปหนึ่งมาปักกลดอยู่ใกล้ ๆ กระถ่อมของตากับยาย ตากับยายจึงคิดจะฆ่าแม่ไก่เพื่อทำเป็นอาหารถวายพระ

วันรุ่งขึ้นแม่ไก่ก็ถูกฆ่าขณะที่ยายก่อไฟเตรียมปรุงอาหารลูกไก่ทั้งเจ็ดพากันกระโดดเข้ากองไฟตายตามแม่ไก่ด้วยอันโหดร้ายแห่งการละชีวิตของลูกไก่จึงได้ไปเกิดเป็นดาวลูกไก่

ณ ชายป่าที่ร่มรื่นด้วยเมฆไม้ นานาพันธุ์มีกระถ่อมหลังหนึ่งตากับยายอาศัยอยู่ทั้งสองเลี้ยงแม่ไก่สีน้ำตาลสวยงามไว้ตัวหนึ่งแม่ไก่นี้มีลูกเจี๊ยบตัวน้อย ๆ น่ารักอยู่ ๗ ตัว

แม่ไก่ได้เฝ้าสองตาดายขบคิดกันจะฆ่าตนแม้จะเสียใจแต่ด้วยความกตัญญูในบุญคุณของสองตาดายแม่ไก่จึงไม่หนีไปไหนกับเรียกลูกไก่ทั้งเจ็ดมาสั่งเสียก่อนตาย

บทอ่านกิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร

เรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช

เมื่อข้าพเจ้าไปถึงครอบครัวนี้กำลังจะเริ่มลงมือรับประทานอาหารเช้า พ่อบ้านกลับจากงานมีพวงปลา
ตูตัวเล็ก ๆ ถอดติดมือมา ๔-๕ ตัว แต่เขาถือมันมาด้วยความภูมิใจเหมือนบอยกำลังยกหมูหันมาเลี้ยง
คนในเหลา ปลาตู ๔-๕ ตัวนั้น มันเล็กเสียจริง ๆ ดูเหมือนปลาตูอดอาหาร ซึ่งถ้าข้าพเจ้าเป็นแมวกก็
แทบจะไม่อยากขอรับประทาน

เมื่อข้าพเจ้าไปถึงบ้านเขา พ่อบ้านซึ่งรู้จักว่าข้าพเจ้าเป็นใคร ได้ให้การต้อนรับอย่างมีเกียรติยิ่งเขาเอา
ผ้ามาเช็ดถูกระดานก่อนเชิญข้าพเจ้านั่ง ทั้ง ๆ ที่กระดานตรงนั้นและกระดานที่อื่นในบ้านก็สะอาด
หมดจดอยู่แล้ว

สมัยเมื่อข้าพเจ้าสมัครเป็นผู้แทนราษฎร ออกเที่ยวหาเสียงในพระนครได้เข้าไปหาเสียงในบ้านคนจน
แห่งหนึ่ง อยู่ที่แหล่งเสื่อมโทรมหลังวัดอินทร์ บางขุนพรหม ซึ่งแหล่งเสื่อมโทรมนี้ เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้หญิง
ผู้ชาย มีชีวิตอยู่เหนือน้ำคร่ำกรุงเทพฯ เพียงพูดกว่า ๆ เท่านั้น นาน ๆ จะมีหมาวัดลัดเข้ามาอยู่ด้วยที่
ใต้ถุนบ้าน

ครอบครัวนั้นมีลูกหลายคน ยังเล็ก ๆ ทั้งนั้น นึกอยู่ในใจว่าจะพอกินได้อย่างไร ปลาตู ๔-๕ ตัวนี้ แต่ถึง
กระนั้นแม่บ้านก็รับของขวัญจากตลาดด้วยกิริยาอาการยินดีเหมือนนางสาวไทยรับมงกุฎแล้วเธอได้นำ
ปลาตูไปล้างอย่างสะอาด ระหว่างนั้นลูกหญิงคนโตนำหม้อข้าวไปตั้งไฟ

ตรวจสอบความถูกต้อง

กิจกรรม

เรียงร้อยเรื่องราวไวหรร

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวโหวหาร เรื่อง นิทานดาวลูกไก่

ณ ชายป่าที่ร่มรื่นด้วยเมฆไม้ นานาพันธุ์มีกระท่อมหลังหนึ่งตากับยาย
อาศัยอยู่ ทั้งสองเลี้ยงแม่ไก่สีน้ำตาลสวยงามไว้ตัวหนึ่ง แม่ไก่ตัวนี้
มีลูกเจี๊ยบตัวน้อย ๆ น่ารักอยู่ ๗ ตัว

วันหนึ่งมีพระภิกษุรูปหนึ่งมาปักกลดอยู่ใกล้ ๆ กระท่อมของตากับยาย
ตากับยายจึงคิดจะฆ่าแม่ไก่เพื่อทำเป็นอาหารถวายพระ

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวโวหาร เรื่อง นิทานดาวลูกไก่

แม่ไก่ได้ยินสองตายายขบคิดกันจะฆ่าตนแม้จะเสียใจแต่ด้วยความกตัญญูในบุญคุณของสองตายาย แม่ไก่จึงไม่หนีไปไหนกับเรียกลูกไก่ทั้งเจ็ดมาสั่งเสียก่อนตาย

วันรุ่งขึ้นแม่ไก่ก็ถูกฆ่าขณะที่ตายายก่อไฟเตรียมปรุงอาหารลูกไก่ทั้งเจ็ดพากันกระโดดเข้ากองไฟตายตามแม่ไก่ด้วยอาณิสย์แห่งการสละชีวิตของลูกไก่จึงได้ไปเกิดเป็นดาวลูกไก่

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร เรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

สมัยเมื่อข้าพเจ้าสมัครเป็นผู้แทนราษฎร ออกเที่ยวหาเสียง
ในพระนครได้เข้าไปหาเสียงในบ้านคนจนแห่งหนึ่ง อยู่ที่แหล่ง
เสื่อมโทรมหลังวัดอินทร์ บางขุนพรหม ซึ่งแหล่งเสื่อมโทรมนี้ เด็ก
ผู้ใหญ่ ผู้หญิง ผู้ชาย มีชีวิตอยู่เหนือน้ำคร่ำกรุงเทพฯ เพียงพูดกว่า ๆ
เท่านั้น นาน ๆ จะมีหมาวัดพลัดเข้ามาอยู่ด้วยที่ใต้ถุนบ้าน

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร เรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

เมื่อข้าพเจ้าไปถึงครอบครัวนี้กำลังจะเริ่มลงมือรับประทานอาหารเย็น พ่อบ้านกลับจากงานมีพวงปลาหูตัวเล็ก ๆ ถูติดมือมา ๔- ๕ ตัว แต่เขาถือนั่นมาด้วยความภูมิใจเหมือนบ่อยกำลังยกหมูหันมาเลี้ยงคนในเหล่า ปลาหู ๔-๕ ตัวนั้น มันเล็กเสียจริง ๆ ดูเหมือนปลาหูอดอาหาร ซึ่งถ้าข้าพเจ้าเป็นแมวก็น่าจะไม่อยากขอรับประทาน

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร เรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

ครอบครัวนั้นมีลูกหลายคน ยิ่งเล็ก ๆ ทั้งนั้น นึกอยู่ในใจว่าจะ
พอกินได้อย่างไร ปลาหู ๔-๕ ตัวนี้ แต่ถึงกระนั้นแม่บ้านก็รับ
ของขวัญจากตลาดด้วยกิริยาอาการยินดีเหมือนนางสาวไทย
รับมงกุฎแล้วเธอนำปลาหูไปล้างอย่างสะอาด ระหว่างนั้น
ลูกหญิงคนโตนำหม้อข้าวไปตั้งไฟ

กิจกรรม เรียงร้อยเรื่องราวอาหาร เรื่อง ครอบครัวเหนือน้ำคร่ำ

เมื่อข้าพเจ้าไปถึงบ้านเขา พ่อบ้านซึ่งรู้จักว่าข้าพเจ้าเป็นใคร ได้ให้การต้อนรับอย่างมีเกียรติยิ่ง เขาเอาผ้ามาเช็ดถูกระดานก่อนเชิญข้าพเจ้านั่ง ทั่ง ๆ ที่กระดานตรงนั้นและกระดานที่อื่นในบ้านก็สะอาดหมดจดอยู่แล้ว

กิจกรรม

ทดสอบความรู้

ทดสอบความรู้

“ในยามเช้าตรู่ พุ่มดอกทานตะวันเต็มไปด้วยสีเหลืองสดใส ดอกไม้ที่บานสะพรั่งพร้อมกับแสงแดดแรกของวัน สายลมอ่อน ๆ ที่พัดผ่านมา ทำให้ดอกทานตะวันโยกไหวเบา ๆ สร้างเสียงกรอบแกรบที่เป็นธรรมชาติ

ทดสอบความรู้

ท้องฟ้าสีฟ้าสดใสที่มีเมฆขาวบาง ๆ ลอยล่อง เพิ่มความสงบสุขให้กับทิวทัศน์ตรงหน้า กลิ่นหอมอ่อน ๆ ของดอกไม้และดินที่ชุ่มน้ำค้าง ทำให้รู้สึกสดชื่นและผ่อนคลายอย่างแท้จริง”

พรรณนาโวหาร

ทดสอบความรู้

“ผมปลูกกล้วยไว้หลายกอ แตกหน่อหลายรุ่นแล้ว แม้แต่กล้วยก็ยังเหี่ยวแห้งอ่อนระโหย ออกปลีมาให้หิวไม่ถึงสิบ แต่ละหีมีผลเล็กอมแคะแกระ็น ปีนี้ฝนล่ากลางพฤษภาคมแล้วยังไม่ตกเลยมีแต่ลมกระโชกแรงเหมือนนเกลี้ยง”

บรรยายโวหาร

ทดสอบความรู้

“ในทัศนะของพระพุทธศาสนา เราควรแยกแยะ “คุณค่าแท้” กับ “คุณค่าเทียม” เช่นคุณค่าแท้ของอาหาร คือ การทำให้ร่างกายอยู่ได้มีสุขภาพดี ส่วนคุณค่าเทียม คือ ความอร่อย ความโก้เก๋หรือประโยชน์ส่วนเกินซึ่งสนองกิเลส เราต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่าคุณค่าแท้คืออะไร”

สารกโฆหาร

กิจกรรม

เรียงร้อยไวยาหาร

สื่อสารเรื่องราว

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

ให้นักเรียนจับคู่สร้างงานเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์
จากภาพที่ได้รับอย่างสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๑๒ บรรทัด
โดยมีการใช้โวหารบรรยาย พรรณนา และ เลือกโวหาร
ที่สนใจมา ๑ โวหาร

ใบกิจกรรม

เรื่อง เรียงร้อยโวหารสื่อสารเรื่องราว

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยโวหารสื่อสารเรื่องราว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างงานเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์จากภาพที่ได้รับอย่างสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๑๒ บรรทัดโดยมีการใช้โวหารบรรยาย พรรณนา และ เลือกโวหารที่สนใจมา ๑ โวหาร

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะ.....

การประเมินผลงานของเพื่อน

ข้อเสนอแนะ.....

รูปภาพประกอบใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยโวหารสื่อสารเรื่องราว

รูปภาพประกอบใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยอาหารสื่อสารเรื่องราว

เรื่อง ร้อยวาทสารเรื่องราว

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง เรียงร้อยโวหารสื่อสารเรื่องราว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตอักษรร้อยเรียงเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียงร้อยถ้อยความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจงให้นักเรียนสร้างงานเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์จากภาพที่ได้รับอย่างสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๑๒ บรรทัดโดยมีการใช้โวหารบรรยาย พรรณนา และ เลือกโวหารที่สนใจมา ๑ โวหาร

เรื่อง

[illegible]

การประเมินผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะ.....

การประเมินผลงานของเพื่อน

ข้อเสนอแนะ.....

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม

เรียงร้อยโวหารสื่อสารเรื่องราว

สรุปบทเรียน

โวหารงานเขียนร้อยแก้วเป็นการใช้ภาษาที่ช่วยสื่อความหมาย ให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดอารมณ์ความรู้สึกลอยตามได้ โวหารแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์และลักษณะภาษาที่ใช้แตกต่างกัน

สรุปบทเรียน

การเลือกใช้โวหารที่เหมาะสมกับลักษณะของงานเขียน
จะช่วยให้การถ่ายทอดหรือนำเสนอเรื่องราวเป็นไปตาม
ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง
เรียนรู้ เรื่องเล่า

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง เปิดโลก เรื่องเล่า
๒. ใบกิจกรรม เรื่อง จำแนกสาระพื่นเรื่องเล่า
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

